Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
ST20
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Max Nguyen
m.nguyen@nijmegen.nl
T 024 – 329 26 49

Ons kenmerk
D231005783

Mevr. M. Peeters
5.1.2e
6663 BX LENT

Datum 31 oktober 2023
Onderwerp Ontgassing vrachtschepen

Beste mevrouw Peeters,

Met deze brief beantwoorden wij uw vragen en van uw buurtbewoners betreffende ontgassingen door vrachtschepen op de Waal. Het college deelt uw zorgen over het ontgassen van schepen en het mogelijke effect daarvan op de gezondheid en de kwaliteit van leven. Alvorens in te gaan op uw specifieke vragen willen wij u enige informatie geven.

Algemene informatie over ontgassingen en verbod
Onder druk van politiek en maatschappelijk debat heeft de minister een nationaal verbod op ontgassen aangekondigd per 1 juli 2024. Tot nu toe wilde de minister de ontwikkeling van het internationale verbod afwachten. Dat internationale verbod was al vastgesteld, maar gaat pas in werking als alle Rijnstaten geratificeerd hebben. Verwacht wordt dat Zwitserland als laatste zal ratificeren eind 2023. Zie hierover de kamerbrief van 17 mei 2023[1] . Het college is verheugd met het verbod dat per 1 juli 2024 ingaat, gezien de impact die het zal hebben op de luchtkwaliteit in zijn geheel, maar met name voor de omwonenden.
Op 30 mei 2023 is deze kwestie ook aan de orde geweest in een commissiedebat in 2e kamer. In dat debat heeft de minister aangegeven aan de kamer te rapporteren over de uitrol van het verbod (roadmap) en prognoses met betrekking tot de ontgassingsinstallaties. Hij zal dat minstens tweemaal per jaar doen (schriftelijk vooraf aan Commissiedebatten Maritiem) en waar nodig frequenter bij belangrijke ontwikkelingen. Volgens de minister is het aan de provincies om te voorzien in vergunningen voor de ontgassingsinstallaties en is het aan de verladers om in de ontgassingsinstallaties te voorzien. De minister benadrukt dat hij frequent in overleg blijft met de provincies en andere betrokken partijen om op de uitvoerbaarheid van het verbod toe te zien.

[1] https://open.overheid.nl/documenten/ronl-d3503909b850848750ca0f1a6c0feb8f9219aee9/pdf

Antwoorden op uw vragen

Betreffende uw beklag ten aanzien van de ontgassingen het volgende.

De gemeente is geen bevoegd gezag in deze, maar dit gezag ligt bij Rijkswaterstaat. Hierdoor kan de gemeente geen regels opleggen en heeft het geen rol als handhaver. Wij zijn het met u eens dat aan de bestaande praktijk van ontgassingen door tankschepen een einde moet komen en vervangen moet worden door ontgassen bij legale installaties. Door aandacht te vragen en te blijven vragen bij de diverse bevoegde instanties, proberen wij mogelijke ontgassingen tegen te gaan en dringen aan op spoedige realisatie van legale ontgassingsinstallaties

Meten van luchtkwaliteit

Langs de Waal zijn enkele jaren geleden door de provincie Gelderland diverse e-Noses geplaatst 5.1.2e

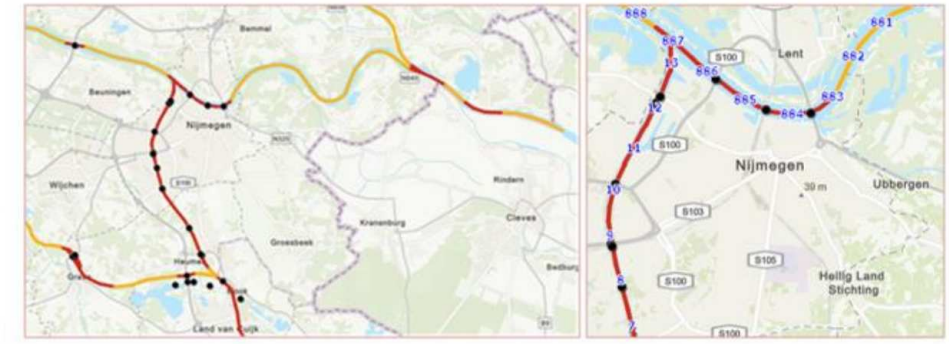
5.1.2e Een e-Nose (elektrische neus) is een combinatie van sensoren die veranderingen in de luchtsamenstelling waarneemt en de informatie daarover draadloos naar een centrale server stuurt. Provincie Gelderland heeft met de DCMR (milieudienst Rijnmond) een contract gesloten over ontvangst en uitlezen van de e-Noses. Bij uitslag van e-Noses, dus vermoeden van ontgassing, geeft de DCMR dit door aan de provincie en aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Als er een vermoeden van een calamiteit of illegaal ontgassen is, kan de ILT in actie komen.
De e-Noses geven geen concentratie van een specifieke chemische stof en zijn in eerste instantie bedoeld om een beeld te krijgen van het aantal mogelijke ontgassingen. E-Noses hebben een signalerende functie. Het handhaven is uitermate complex omdat de overtreder op heterdaad betrapt moet worden omdat na verloop van tijd de gassen niet meer waarneembaar en meetbaar zijn. Dit kan alleen goed geregeld worden bij een landelijk verbod.

Ontgassen en Benzeen

Wanneer een schip ontgast, kunnen er diverse stoffen vrijkomen, w.o. benzeen. Benzeen is een van de luchtverontreinigende stoffen waar een wettelijke grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie voor geldt en waarop door de gemeente gemeten kan worden. In 2019 zijn door de gemeente Nijmegen a-structurele indicatieve metingen van benzeen uitgevoerd op meerdere locaties dicht langs de Waal en iets verder weg. Deze metingen konden niet worden ingezet voor de handhaving van een eventueel ontgassingverbod, omdat de metingen een gemiddelde weergeven over een periode van 4 weken. Daarmee kan de eventuele overtreder niet op heterdaad betrapt worden. Echter de metingen gaven wel een indruk van de gemiddelde concentratie aan benzeen waar de burger van Nijmegen aan blootgesteld is. Uit deze metingen zijn geen verhoogde concentraties waargenomen ten opzichte van gangbare achtergrondconcentraties in Nederland en liggen de concentraties ruim onder de wettelijke grenswaarde.

Gebied ten oosten van Nijmegen

Een ontgassingsverbod bestaat al heel lang voor dichtbevolkte gebieden op basis van de ADN (wetgeving voor vervoer van gevaarlijke stoffen), Dat verbod geldt ook voor het grootste deel van Nijmegen (zie rode traject op kaartje).

Binnen het verboden gebied worden geen ontgassingen verwacht omdat het zeer goed ruikbaar is. Echter voor het traject ten oosten van punt 883 is volgens het kaartje onder voorwaarden varend ontgassen nog toegestaan. Hierdoor bestaat de mogelijkheid dat er net buiten het verboden gebied ontgast wordt en het vervolgens via een oostenwind Nijmegen binnenkomt. Gezien de nabijheid van de nieuwbouw in Lent is het aannemelijk dat u dit opmerkt en daar overlast van ondervindt.

Vanaf 1 juli 2024 geldt er een nationaal ontgassingsverbod in Nederland. Voor de periode tot dit verbod ingaat, zijn we inmiddels met de bevoegde handhavende instantie (ILT, Inspectie Leefomgeving en Transport) in overleg over een uitbreiding van het verboden gebied van ontgassen naar het oosten, gezien de nabijheid van het stedelijke gebied in Lent. We zullen u hierover nader berichten bij antwoord van het ILT.

Over de aantallen en mate van ontgassen ten oosten van Nijmegen en ook eventueel “grenstoerisme” (waarbij schepen vanuit Duitsland de grens oversteken om te ontgassen en dan weer terugvaren), heeft de gemeente geen gegevens. Wij hebben deze vraag eerder al neergelegd bij de provincie. De provincie gaf aan dat er op bases van de e-Noses in 2020: 42; 2021: 36; 2022: 15 mogelijke ontgassingen zijn doorgegeven aan het ILT. Dat het aantal mogelijke ontgassingen is afgenomen de laatste jaren is een positief teken. Bij navraag blijkt dat dit in de laatste jaren geleid heeft tot 2 proces-verbalen in de omgeving van Nijmegen (tussen Ewijk en Doornik/Bemmel).
Vanwege het directe belang voor omwonenden, zullen wij aandacht blijven vragen voor het ontgassingendossier bij de Rijksoverheid en de provincie Gelderland.

Wij hopen dat wij u hiermee van de gevraagde informatie voorzien hebben.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Beschrijving	Pagina('s)
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1 2